

På denne baggrund har arbejdsgruppen undersøgt, om det var muligt at reducere den enkelte kommunes andel i de generelle tilskud i forhold til den opgave, som kommunerne »unddrager sig« ved, at private skoler underviser nogle af deres børn og unge. Dette har imidlertid ikke vist sig muligt, idet ordningerne for statens generelle tilskud tilrettelægges efter et samlet mønster, som ikke er egnet til isolerede indgreb ud fra mere specifikke hensyn.

Arbejdsgruppen finder videre, at opretholdelse af den hidtidige statstilskudsordning uden kommunernes overtagelse af finansieringen af statens tilskud kan indebære mulighed for, at kommunerne løser deres opgaver på måder, der krydser faglige og drifts- og anlægsøkonomiske hensyn (»forvridninger«). Det kan ikke udelukkes, at kommunerne ved en sådan ordning kunne føle sig fristet til at tilskynde til oprettelse eller udvidelse af private skoler eller til kommunale skolers overgang til privat status.

Med »forvridningsproblemet« som det afgørende udgangspunkt opstiller arbejdsgruppen 2 muligheder for kommunernes overtagelse af finansieringen af tilskuddene til de private skoler:

a. De enkelte kommuner/amtskommuner overtager finansieringen af tilskuddene til de private skoler og samtidig administrationen af tilskudsordningen. Efter denne ordning måtte der foregå en tilskudsforvaltning i hver enkelt kommune/amtskommune og endvidere en omfattende interkommunal refusion. Arbejdsgruppen finder denne ordning administrativt uhensigtsmæssig, samtidig med at den indebærer risiko for, at tilskudslovgivningen ikke administreres ensartet over hele landet.

b. Kommunerne/amtskommunerne overtager finansieringen af tilskuddene, men med opretholdelse af en central tilskudsforvaltning, som foretager beregninger og udbetaling af tilskuddene til de private skoler som udlæg for kommunerne og amtskommunerne.

Arbejdsgruppen anbefaler sidstnævnte mulighed og foreslår, at den centrale tilskudsforvaltning henlægges til den nuværende tilskudsforvaltning i undervisningsministeriet, således at også kompetencen i tilskudsspørgsmål forbliver i undervisningsministeriet. Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at kom-

munerne refunderer tilskudsforvaltningens dens udgift med objektiverede beløb svarende til det gennemsnitlige tilskud pr. elev ved samtlige privatskoler inden for den pågældende skoleform. I denne forbindelse foreslår arbejdsgruppen videre, at der under hensyn til kommunernes interesse i tilskudsforvaltningens administration af tilskudsbestemmelserne oprettes et kontaktorgan med repræsentanter for kommunerne, herunder Københavns og Frederiksberg kommuner, og de private skolers organisationer, med hvilket tilskudsforvaltningen kunne drøfte administrative spørgsmål.

Arbejdsgruppen har bl.a. under hensyn til, at efterskolerne har en nær tilknytning til husholdningsskoler, folkehøjskoler, herunder ungdomshøjskoler, foreslået, at efterskolerne ikke for tiden inddrages under en kommunal finansiering.

Kommunernes Landsforenings repræsentant i arbejdsgruppen finder – under hensyn til, at en kommunal finansiering af statsudgifterne til de private skoler beregnet på grundlag af den faktiske gennemsnitsudgift pr. elev vil få uheldige økonomiske virkninger for den enkelte kommune, og at kommunerne ikke vil få og heller ikke nærer ønske om generelt at have indflydelse på tilskuddenes størrelse til de private skoler – at betalingsforpligtelsen principielt fortsat bør ligge hos staten. Da kommunerne i forbindelse med en omlægning af tilskudsordningen på den anden side ikke bør have økonomisk fordel af, at børnene går i en privat skole, finder landsforeningens repræsentant det rimeligt, at der ydes et kommunalt tilskud af en størrelse, der er udtryk for den enkelte kommunes besparelse.«

Det var oprindeligt foreslået, at kommunernes betaling skulle dække statens fulde udgift til private skoler. Under folketingets behandling blev lovforslaget dog ændret med henblik på at give mulighed for en lavere takst.

Begrundelsen var (jfr. Folketingstidende, Tillæg B, 2. samling, 1973–74, sp. 863):

»For private skoler på folkeskoleniveau gør det særlige sig gældende, at de normalt ikke erstatter kommunale skoler for det tilvarende antal elever, idet kommunerne i deres planlægning af den kommunale folkeskole må tage udgangspunkt i kommunens samlede børnetal. Der opnås således ikke i den enkel-